

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

14 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte

Ursache Petru

judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de adjunctul procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Chișinău, Bolduratu Vasile, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui

Gusleacov Nicolae XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 18.07.2017 – 03.08.2017;*
2. *Instanța de apel: 28.08.2017 – 07.11.2017;*
3. *Instanța de recurs: 29.01.2018 – 14.03.2018.*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 03 august 2017, Gusleacov Nicolae a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod Penal.

A fost constatat că Gusleacov Nicolae a săvârșit o faptă prejudiciabilă prevăzută de art. 145 alin. (1) Cod penal, în stare de iresponsabilitate și în conformitate cu prevederile art. 23 Cod penal, Gusleacov Nicolae a fost absolvit de răspunderea penală.

Conform prevederilor art. 99-100 Cod penal, au fost aplicate în privința lui Gusleacov Nicolae măsuri de constrângere cu caracter medical, internându-l în instituția psihiatrică, cu supraveghere riguroasă.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat că, Gusleacov Nicolae, într-o perioadă nestabilă de timp de către organul de urmărire penală, aproximativ la sfârșitul lunii noiembrie - începutul lunii decembrie anul 2013, fiind în stare de ebrietate și având intenția de a-l lipsi de viață pe Cara Mihail, aflându-se în domiciliul acestuia din XXXXX, în cadrul unei certii apărute spontan, fără careva motive adecvate, a aplicat violență fizică asupra ultimului, cauzându-i multiple lovituri cu un obiect contondent dur, posibil cu mâinile și picioarele pe diferite părți ale corpului,

provocându-i leziuni corporale, exprimate prin trauma închisă a cutiei toracice cu multiple fracturi costale și echimoze pe diferite părți ale corpului care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 007/d din 27 ianuarie 2014, se atribuie la categoria leziunilor grave în rezultatul cărora Cara Mihail a decedat.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, potrivit elementelor constitutive: *omorul intenționat a unei persoane*.

3. Sentința a fost atacată cu apel de procuror, care a solicitat casarea acesteia, în partea ce ține de respingerea cererii procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte cu obligarea inculpatului la plata cheltuielilor judiciare exprimate în costul expertizelor psihiatrico-legale în sumă de 9263 lei și medico-legale în sumă de 140 lei.

În motivare apelantul a indicat că, instanța de judecată la adoptarea sentinței nu a luat în considerație faptul, că în cadrul cauzei penale de către stat au fost suportate cheltuieli, ce urmau a fi încasate de la inculpat în beneficiul statului, conform prevederilor art. 227-229 Cod de procedură penală, iar instanța, contrar acestor prevederi, nu a dispus acest fapt.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2017 a fost respins ca nefondat apelul declarat de procuror, cu menținerea hotărârii atacate.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut, că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Gusleacov Nicolae de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin.(1) Cod penal.

Instanța de apel a indicat, că vinovăția acestuia este dovedită pe deplin prin cumulul de probe administrate de către organul de urmărire penală, examinate de către instanța de fond și verificate de către instanța de apel, astfel, reținând că, instanța de fond a făcut o analiză amplă a probelor cercetate, iar concluziile făcute de instanța de fond privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor reținute în sarcina lui rezultă din probele administrate, cărora le-a fost dată a apreciere legală sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Totodată, instanța de apel a considerat corectă concluzia primei instanței, care în conformitate cu prevederile art. 499 Cod de procedură penală, art. 99 și art. 100 alin. (2) Cod penal, l-a absolvit de răspunderea penală pe Gusleacov Nicolae cu aplicarea măsurilor cu caracter medical pentru tratament prin constrângere în Instituție psihiatrică cu supraveghere riguroasă, ținând cont de raportul de expertiză judiciară nr. 5sn din 31 martie 2017, efectuat de către Spitalul Clinic de Psihiatrie, prin care s-a stabilit că Gusleacov Nicolai suferă de XXXXX, care l-a lipsit de capacitatea de a delibera și prevedea acțiunile sale și la momentul comiterii infracțiunii se afla în stare de iresponsabilitate. Din motiv că Gusleacov Nicolai suferă de maladie psihică cronică și evolutivă - XXXXX, el prezintă pericol social sporit din motiv că nu conștientizează maladia sa, manifestă XXXXX, dereglări comportamentale.

Referitor la alegațiile procurorului în partea ce ține de încasarea cheltuielilor judiciare, instanța de apel a considerat că sunt nefondate, reținând lipsa de temei pentru intervenirea în sentința instanței de fond în această parte, și în acest sens a notificat prevederile art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală, potrivit căruia expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat.

Tot aici, instanța de apel a considerat necesar de a face trimitere la prevederile alin. (2) art. 143 Cod de procedură penală, care stipulează că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul bugetului de stat, fiind reținută ca corectă concluzia primei instanțe potrivit căreia, inculpatul a fost eliberat de la plata cheltuielilor judiciare pentru expertiza psihiatrică realizată în sumă de 9263 lei, deoarece în speță a fost efectuată o expertiză psihiatrică în vederea stabilirii stării de responsabilitate a inculpatului la momentul comiterii infracțiunii.

Totodată, instanța de apel a subliniat că nu poate fi acceptată solicitarea procurorului privind încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei medico-legale în sumă de 140 lei, deoarece prima instanță a ajuns la concluzia de-a fi încasată din contul inculpatului această sumă, potrivit art. 227 Cod de procedură penală, stabilind legătura causală între fapta penală comisă de inculpat și cheltuielile suportate din bugetul de stat, care în opinia instanței de apel este corectă.

6. Decizia este atacată cu recurs ordinar de către procuror, care solicită casarea parțială a acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, invocând prevederile de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală – *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, indică aceleași motive ca și în instanța de apel (pct.3 din decizie), considerând că soluția instanței de apel contravine normelor procesual penale în vigoare.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat*.

Analizând decizia atacată, Colegiul penal consideră că sunt nefondate alegațiile acuzatorului de stat privind menținerea de către instanța de apel a hotărârii primei instanțe în ce privește respingerea cererii procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare pentru expertiza psihiatrică realizată în sumă de 9263 lei din contul inculpatului, deoarece la judecarea apelului declarat de procuror, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, respectând prevederile art. 414 alin. (1), (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct. 5 din

prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

Mai mult ca atât, instanța de recurs reține faptul, că argumentele invocate de recurent au constituit obiect al examinării la judecarea cauzei în prima instanță și instanța de apel, și asupra acestora instanțele judecătorești s-au expus argumentat în hotărârile pronunțate (f.d.54, 83-84, vol. III).

Totodată, Colegiul penal consideră necesar de a notifica prevederile art. 227 Cod de procedură penală, potrivit cărora: alin. (1) cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Alin. (2) cheltuielile judiciare cuprind sumele: pct. 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; pct. 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; pct. 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; pct. 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei sau de reconstituire a faptei; pct. 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală. Alin. (3) cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Astfel, norma precitată supra prevede clar și evident care anume cheltuieli urmează a fi puse pe seama inculpatului, însă la această categorie nu se includ cheltuielile suportate la efectuarea expertizei psihiatrico-legale în sumă de 9263 lei, or, potrivit art.143 alin. (1) pct.3) Cod de procedură penală expertiza judiciară se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea stării psihice și fizice a bănuțului, învinutului, inculpatului – în cazurile în care apar îndoeli cu privire la starea de responsabilitate sau la capacitatea lor de a-și apăra de sine stătător drepturile și interesele legitime în procesul penal.

Prin urmare, aceste cheltuieli sunt puse pe seama statului prin intermediul organelor de resort care pornesc urmărirea penală și se compun din cheltuieli evidente și strict necesare, în vederea constatării faptei infracționale, însă nu constituie cheltuieli suplimentar suportate de către organul de urmărire penală sau de către instanță, în legătură cu efectuarea urmăririi penale sau judecării cauzei.

Totodată, Colegiul penal reține, că nici prevederile art. 229 Cod de procedură penală, la care se referă procurorul în recurs, nu sunt aplicabile și în acest sens se atrage atenția asupra faptului că, potrivit alin. (1) art. 229 Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului, iar alin. (2) al normei indicate supra, statuează că, instanța de judecată **poate** obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeuri de nereabilitare.

Subsidiar, se atrage atenția la faptul că, instanțele de fond s-au expus și asupra cheltuielilor pentru efectuarea expertizei medico-legale în sumă de 140 lei, și anume prin expunerea instanței de apel: *„Totodată în cererea de apel acuzatorul de stat a solicitat și încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei medico-legale în sumă de 140 lei, în beneficiul statului, această sumă fiind încasată din contul inculpatului în mod corect de către primă instanță.”*, reieșind din partea descriptivă a sentinței primei instanțe: *„Concomitent instanța de judecată va încasa din contul inculpatului suma de 140 lei pentru expertiza realizată în prezenta cauză penală, potrivit art.227 Cod de procedură penală, stabilind legătura causală între fapta penală comisă de inculpat și cheltuielile suportate din bugetul de stat”*, iar ulterior, în conformitate cu prevederile art.342, 248-250 Cod de procedură penală, prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 12 ianuarie 2018 s-a dispus încasarea din contul inculpatului în bugetul de stat suma de 140 lei. (f.d.88, vol. III).

În aceste condiții instanța de recurs consideră, că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide, că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursul ordinar declarat de procuror se declară inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de adjunctul procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Chișinău, Bolduratu Vasile împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui **Gusleacov Nicolae XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la data de **20 aprilie 2018**.

Președinte

Ursache Petru

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Țurcan Anatolie